

Prohlášení

Prohlášení o zpracování osobních údajů v souvislosti s výskytem onemocnění COVID-19 Přijato dne 19. března 2020

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů přijal toto prohlášení:

Vlády i veřejné a soukromé organizace po celé Evropě přijímají opatření s cílem zabránit a zmírnit šíření onemocnění COVID-19. V rámci těchto opatření může docházet ke zpracování různých druhů osobních údajů.

Pravidla ochrany údajů (např. obecné nařízení o ochraně osobních údajů) nebrání opatřením přijatým za účelem boje proti pandemii koronaviru. Boj proti infekčním onemocněním je důležitý cíl společný všem národům, a proto by se mu mělo dostat maximální podpory. Je v zájmu lidstva omezit šíření nemocí a v rámci boje proti hrozbám, které se dotýkají velkých částí světa, používat moderní techniky. Evropský sbor pro ochranu osobních údajů by přesto chtěl zdůraznit, že i v této výjimečné době musí správci a zpracovatelé zajistit ochranu osobních údajů subjektů údajů. K tomu, aby se zaručilo zákonné zpracování osobních údajů, je třeba zohlednit řadu faktorů, přičemž ve všech případech je nutno mít na paměti, že veškerá opatření přijatá v této souvislosti musí respektovat obecné právní zásady a nesmí být nevratná. Mimořádná událost je právní podmínkou, jež může legitimizovat omezení svobod za předpokladu, že tato omezení jsou přiměřená a nepřekračují dobu trvání dané mimořádné události.

1. Zákonnost zpracování

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů je obecný právní předpis stanovující pravidla, která se vztahují i na zpracování osobních údajů v takovém kontextu, jako je situace související s onemocněním COVID-19. Toto nařízení umožňuje orgánům působícím v oblasti veřejného zdraví i zaměstnavatelům zpracovávat osobní údaje v souvislosti s epidemií, a to v souladu s vnitrostátním právem a za podmínek v něm stanovených. Kupříkladu, když je zpracování nezbytné z důvodu významného veřejného zájmu v oblasti veřejného zdraví. Za uvedených okolností není zapotřebí se opírat o souhlas jednotlivců.

1.1 Pokud jde o zpracování osobních údajů včetně zvláštních kategorií údajů příslušnými orgány veřejné moci (např. orgány veřejného zdraví), má Evropský sbor pro ochranu osobních údajů za to, že články 6 a 9 obecného nařízení o ochraně osobních údajů umožňují zpracování osobních údajů, zejména pokud spadá do zákonného mandátu orgánu veřejné moci stanoveného vnitrostátními právními předpisy a podmínek zakotvených ve zmíněném nařízení.

1.2 V souvislosti se zaměstnáním může být zpracování osobních údajů nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na zaměstnavatele vztahuje, například povinností týkajících se zdraví a bezpečnosti na pracovišti, nebo za účelem veřejného zájmu, jako je kontrola nemocí a jiných zdravotních hrozeb. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů rovněž stanoví odchylky od zákazu zpracování některých zvláštních kategorií osobních údajů, jako jsou údaje o zdravotním stavu, je-li to nezbytné z důvodů významného veřejného zájmu v oblasti veřejného zdraví (čl. 9 odst. 2 písm. i)), na základě práva Unie nebo vnitrostátního práva, nebo je-li to nutné pro ochranu životně důležitých zájmů subjektu údajů (čl. 9 odst. 2 písm. c)), jelikož 46. bod odůvodnění výslovně odkazuje na kontrolu epidemií.

1.3 Pokud jde o zpracování telekomunikačních údajů, jako jsou například lokalizační údaje, musí být rovněž dodržovány vnitrostátní právní předpisy, které provádějí směrnici o soukromí a elektronických komunikacích. Operátor může lokalizační údaje použít v zásadě pouze tehdy, pokud byly anonymizovány, nebo se souhlasem jednotlivců. Avšak článek 15 **směrnice o soukromí a elektronických komunikacích umožňuje členským státům zavést legislativní opatření pro zajištění veřejné bezpečnosti.** Taková výjimečná právní úprava je možná pouze tehdy, **pokud představuje v demokratické společnosti nezbytné, vhodné a přiměřené opatření.** Tato opatření musí být v souladu s Listinou základních práv a s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Navíc **podléhá soudní kontrole ze strany Evropského soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva.** V případě mimořádné situace by se rovněž měla přísně omezovat na dobu trvání dané mimořádné události.

2. Hlavní zásady zpracování osobních údajů

Osobní údaje, které jsou nezbytné pro dosažení sledovaných cílů, by měly být zpracovány pro určité a výslovně vyjádřené účely.

Dále by subjekty údajů měly obdržet transparentní informace o prováděných činnostech zpracování a jejich hlavních rysech, včetně doby uchování shromážděných údajů a účelů zpracování. Poskytnuté informace by měly být snadno přístupné a měly by být poskytnuty za použití jasných a jednoduchých jazykových prostředků.

Je důležité přijmout odpovídající bezpečnostní opatření a politiku důvěrnosti zajišťující, aby osobní údaje nebyly zpřístupněny neoprávněným stranám. Opatření prováděná za účelem řízení stávající mimořádné situace a související rozhodovací postup by měly být náležitě zdokumentovány.

3. Používání mobilních lokalizačních údajů

) **Mohou vlády členských států při svém úsilí o monitorování, zamezení či zmírňování šíření onemocnění COVID-19 používat osobní údaje týkající se mobilních telefonů jednotlivců?**

Vlády některých členských států počítají s používáním mobilních lokalizačních údajů jako s možným způsobem, jak monitorovat, zamezovat či zmírňovat šíření onemocnění COVID-19. To by například znamenalo možnost jednotlivce geolokalizovat nebo osobám v konkrétních oblastech prostřednictvím telefonu nebo textové zprávy zasílat oznámení týkající se veřejného zdraví. **Orgány veřejné moci by se měly nejprve snažit zpracovávat lokalizační údaje anonymně (tj. zpracovávat údaje agregované tak, aby nebylo možné jednotlivce znovu identifikovat), což by mohlo umožnit generovat zprávy o koncentraci mobilních zařízení na určitém místě („kartografie“).**

Pravidla ochrany osobních údajů se nevztahují na údaje, které byly řádně anonymizovány.

V případě, že nelze zpracovávat pouze anonymní údaje, směrnice o soukromí a elektronických komunikacích **umožňuje členským státům zavést legislativní opatření pro zajištění veřejné bezpečnosti** (článek 15).

Pokud jsou přijata opatření umožňující zpracovávat neanonymizované lokalizační údaje, je členský stát povinen zavést **odpovídající záruky**, například poskytující uživatelům služeb elektronických komunikací **právo na soudní ochranu**.

Platí rovněž zásada proporcionality. Vždy by měla být upřednostňována nejméně obtěžující řešení, s přihlédnutím ke konkrétnímu účelu, jehož má být dosaženo. Invazivní opatření, například „sledování“ jednotlivců (tj. zpracování historických neanonymizovaných lokalizačních údajů), by bylo možné považovat za přiměřené za výjimečných okolností a v závislosti na konkrétních modalitách zpracování. Mělo by však podléhat větší kontrole a zárukám, aby se zajistilo dodržování zásad ochrany údajů (přiměřenost opatření z hlediska délky trvání a působnosti, omezené uchování údajů a omezení účelu).

4. Zaměstnání

-) **Může zaměstnavatel požadovat, aby návštěvníci nebo zaměstnanci poskytovali v souvislosti s onemocněním COVID-19 specifické zdravotní informace?**

Zde je obzvláště relevantní uplatňování zásady proporcionality a minimalizace údajů. Zaměstnavatel by měl požadovat zdravotní informace pouze v rozsahu, v jakém to umožňuje vnitrostátní právo.

-) **Je zaměstnavatel oprávněn provádět lékařské prohlídky zaměstnanců?**

Odpověď závisí na vnitrostátních právních předpisech týkajících se zaměstnání nebo zdraví a bezpečnosti. Zaměstnavatelé by měli mít k údajům o zdravotním stavu přístup a zpracovávat je, pouze pokud to vyžadují jejich vlastní právní povinnosti.

-) **Může zaměstnavatel sdělit informaci o tom, že zaměstnanec je nakažen koronavirem způsobujícím onemocnění COVID-19, jeho kolegům nebo externím osobám?**

Zaměstnavatelé by měli zaměstnance o případech onemocnění COVID-19 informovat a měli by přijmout ochranná opatření, ale neměli by sdělovat více informací, než je nezbytné. Pokud je nutné odhalit jméno zaměstnance či zaměstnanců, kteří se virem nakazili, např. v souvislosti s prevencí, a vnitrostátní právo to umožňuje, je třeba dotčené zaměstnance informovat předem a chránit jejich důstojnost a integritu.

-) **Jaké informace zpracovávají v souvislosti s onemocněním COVID-19 mohou zaměstnavatelé získat?**

Zaměstnavatelé mohou získat osobní informace k plnění svých povinností a k organizaci práce v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

předsedkyně

(Andrea Jelinek)